

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1631,Seminarium-popularnonaukowe-z-cykladu-Spacerkiem-po-Warszawie-Zycie-codzienne-w-st.html>
09.04.2026, 01:34

Seminarium popularnonaukowe z cyklu „Spacerkiem po Warszawie. Życie codzienne w stolicy po 1945 roku” – Warszawa, 13 listopada 2007 r.

13.11.2007

13 listopada 2007 roku w siedzibie Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie przy ul. Chłodnej 51 odbyło się spotkanie w ramach drugiej edycji wykładów „Spacerkiem po Warszawie. Ideologia w architekturze, architektura w polityce”. Tym razem zaprezentowany został temat „Mieszkanie w stolicy po 1945 r.”

Dr Piotr Majewski – kustosz Zamku Królewskiego, warsawianista, służący swoją wiedzą w czasie całego cyklu warsztatów OBEP, powyższy temat potraktował jako pretekst do mówienia o życiu codziennym stolicy w okresie międzywojennym, w czasie wojny i po jej zakończeniu. Zaznaczył, że punktem odniesienia do mówienia o Warszawie powojennej (aż do czasów współczesnych) jest Warszawa przed 1939 rokiem. Określana wówczas jako miasto kontrastów, gdzie obok dzielnic niezamożnych występowały miejsca bogate i nowoczesne. Nasza stolica jednocześnie szczyciła się obiektami zabytkowymi, które mogły równać się z zabytkami innych stolic europejskich. Zabory sprawiły, że w Warszawie nie prowadzono świadomej (planowej) polityki mieszkaniowej, charakteryzującej większość miast stołecznych. Stanowiła więc urbanistyczny chaos. Wskazując na kontrasty między dzisiejszą a przedwojenną Warszawą, wykładowca zwrócił uwagę na fakt, że Stare Miasto, które dzisiaj jest wizytówką, w przedwojennej stolicy było jej najgorszym obliczem, zarówno pod względem architektonicznym, jak i społecznym. Było siedliskiem przestępczości, prostytucji, nizin społecznych.

W dalszej części warsztatów dr Majewski opowiadał o sytuacji Warszawy po II wojnie światowej. Zniszczenia wojenne paradoksalnie dawały nadzieję (zwłaszcza ludziom przedwojennej awangardy, którzy odgrywali decydującą rolę w Biurze Odbudowy Stolicy) na odbudowanie miasta lepiej rozplanowanego i zapewniającego lepsze warunki życia. Niestety, często ceną za spełnienie tych oczekiwań było niszczenie dziewiętnastowiecznych zabytków, m.in. kamienic czynszowych. Kolejne etapy odbudowy stolicy dr Majewski omawiał prezentując jednocześnie sytuację historyczną i polityczną. Wyjaśnił, czym był socrealizm, jakie były jego przejawy w architekturze i urbanistyce. Dokonał krótkiego przeglądu warszawskiej architektury mieszkaniowej, omawiając najważniejsze dzielnice, powstałe w początkowym okresie Polski Ludowej: Mariensztat, Muranów, MDM. Wspomniał również o inwazji tzw. wielkiej płyty po 1956 r. Przedstawiając współczesny krajobraz miasta referent nie żałował słów krytyki.

Wystąpienie dr. Majewskiego uzupełnione zostało pokazem multimedialnym. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników, wśród których znalazła się młodzież szkolna, studenci i przewodnicy warszawscy.

Kolejne spotkanie odbędzie się 11 grudnia 2007 r. Serdecznie zapraszamy.

Propozycje tematów umieszczone są w [ofercie edukacyjnej](#) na stronie internetowej Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie.

